

νην αίτιαν του δλέθρου, αντιστοιχοῦσιν ἀρμονικῶς αἱ ἀντιθέσεις τῶν πέριξ ἀντικειμένων. Ἐδῶ δ' ἀναθρώσκων κληνός ἐκ τοῦ ὑπ' ἀνθέων καλυπτομένου τρίποδος, σημειῶν σπενδομένων τοῖς Θεοῖς σπονδῶν ἐπὶ τῇ συναινέσει τῆς πρότερον ἀπειλούσης Μηδείας· ἐκείθεν ἄλλα σημεῖα τῆς φοβερᾶς εἰμαρμένης, καὶ τέλος ἐν τῷ μέσῳ τῶν θυσιῶν, τῆς χαρᾶς καὶ τῶν ἀνθέων ὁ μαυρὸς θάνατος. . . . Τοιοῦτῳ τρόπῳ ὑποτοπάζουσιν ἀλλήλους καὶ ἐναλλάξ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ καρδίᾳ, ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς ὄντως δραματικωτάτης ταύτης εἰκόνας, τὰ διάφορα ἐκεῖνα αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα ὀφείλουσι, κατὰ τὸν Ἄριστοτέλην, νὰ κινήσῃ «τὸν οἰκτον καὶ τὸν ἔλεον» τοῦ θεατοῦ. Τὸ ἀρχιτεκτονικὸν ἔδαφος (Fond. Hintergrund) τῆς εἰκόνας εἶνε ἱστορικὸν καὶ ξένον τῆς σχολαστικῆς τεχνοπρίας τοῦ Alma Talema. Ἄστοχος ἤθελεν εἶναι ἡ κατηγορία χρήσεως ἰωνικῶν κίονων, καίτοι ἐν τῇ ἐποχῇ τῶν Ἀργοναυτῶν ὁ ἰωνικὸς ρυθμὸς δὲν ὑπῆρχε· τὴν προτιμῆσιν ταύτην ἀποδοτέον εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς τέχνης. Καὶ βεβαίως· ἡτο ἀναγκαῖα ἡ παράστασις μεγαλοπρεποῦς μεγάρου καὶ ὁ καλλιτέχνης χρᾶται πρὸς τοῦτο τοῖς μέσοις ἐκείνοις, τὰ ὁποῖα παρέχει αὐτῷ μία τῶν λαμπροτέρων ἐποχῶν τῆς ἑλληνικῆς τέχνης· τὰ λοιπὰ κείνται ἐναρμονικῶς πρὸς τὸ σύνολον· ὁ ἀπλοῦς τρίποδος, ὁ θρόνος, τὸ ἐκ χαλκοῦ κάτοπτρον καὶ ὁ ἱματισμὸς συμφωνοῦσι πρὸς τὴν ἐποχὴν δεόντως. Ἀυστηρότατος κριτῆς ἠδύνατο Ἰωσὺς νὰ μὴ παρίδῃ τὸ ἐκ μωσαϊκοῦ ἔδαφος. Πρὸς τὸ ὕψηλον τῆς ὑποθέσεως ἀρμόζει ἐξαίρετως ὁ ἀπαράμιλλος χρωματισμὸς, τοῦ ὁποῖου ὁ ἐπιτυχὴς τόνος ἠδύνη τὸ μηδαιῶδες ἀποκάμνον ὄμμα. Οὐδαμῶς ἐλάσσων καταφαίνεται ἡ δύναμις τοῦ καλλιτέχνου ἐν τῇ λεπτότητι τῶν γραμμῶν καὶ τῇ ἐντέλειᾳ τοῦ σχεδιασματος. Ἡ ἐν γένει ἐπιμελής ἐπέλεσις ἐν τῇ λεπτομερείᾳ παρομοιάζει τὰς τεχνικὰς ἐκείνας· ἀρετὰς, τὰς ὁποίας τοσοῦτον ἐπιτηδεύεις χαρασσοῖς ἢ γραφῆς τοῦ Gabriel Max. Τὴν τοιαύτην τοῦ ὄλου ἐντέλειαν ἀκολουθεῖ καὶ ὁ τρόπος τῆς μαρμαρογραφίας, διότι τὴν μονοτονίαν τῶν τε κίονων καὶ τῶν ἐκ μαρμάρου βαθμίδων ἐξαλείφει ὁ ἐπιτυχὴς βαθὺς σκιασμὸς. Ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ ταύτῃ παρατηροῦμεν ἐν τέλει ὅτι εἶναι πως ἀναληθῆ τὰ ἐν τοῖς καλλιτεχνικοῖς κύκλοις ἀκουόμενα παράνομα περὶ τῆς δυσκολίας πρὸς εὐρεσιν νέων θεμάτων. Καλλιτέχνης ἱστορικῶς καὶ φιλοσοφικῶς μεμορφωμένος δύναται βεβαίως ν' ἀνέλθῃ λαμπρὰ ἐκ τῶν κλασικῶν ἐποχῶν θεμάτων.

Τοιαῦται αἱ κρίσεις τῆς γερμανικῆς ἐφημερίδος. Εὐχαρίστως δὲ πληροφοροῦμεθα ἐκ τῆς «Κλειούς», ἐξ ἧς παρελάθωμεν καὶ ἀνωτέρω, ὅτι ὁ κ. Ἰακωβίδης μελετᾷ τὴν ἐπέλεσιν νέου ἔργου, περισσώτους τὴν «νοσταλγοῦσαν Ἰριγένειαν», ὅπερ ἠγοράσθη ἀπὸ τοῦδε παρὰ τοῦ μεγάλου ἐν Παρισίῳ καὶ Ἀμερικῇ καταστήματος τῶν κκ. Coupill et Cie.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Δ. ΚΟΥΠΙΤΩΡΗΣ.

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἀπεβίωσεν ἐν Αἰδηψῷ ὁ καθηγητῆς Π. Δ. Κουπιτώρης, ἄγων τὸ 60ῦ περίπου ἔτος. Ὁ μακαρίτης Κουπιτώρης ἦτο ὁ δεῦτερος τῶν διδασκῶν τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς ἐπὶ φιλολογίᾳ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ τῆς συστάσεως τούτου, ἀναγορευθεὶς τῷ 1852, λαβὼν τὸν βαθμὸν «ἄριστα». Ἀπὸ τῆς ἀναγορεύσεως του δὲ ὡς διδάκτορος μέχρι τέλους τοῦ βίου διετέλεσε διδάσκων εὐδοκίμως τὴν σπουδάζουσαν νεότητα οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ συγγράφων πονήματα πρὸς διδασκαλίαν, ἀσχολούμενος σπάνια καὶ περὶ ἄλλα εὐρυτέρου κύκλου καὶ φιλολογικωτέρου ἔργα, μαρτύρια προκείμενα φιλοπονίας ἀληθοῦς καὶ ἀξιοζήλου καὶ ἐπιστημονικῆς ἐμβριθείας. Ἐξέδωκε δὲ 1) Ἀεξικὸν Ἀττινοελληνικὸν εἰς χρήσιν τῶν εἰς τὰ γυμνάσια φοιτῶντων νέων· 2) Μετάφρασιν τριῶν τοῦ Κικέρωνος λόγων, τοῦ Ἀ' καὶ Δ' κατὰ Κατιλίνα καὶ τοῦ ὑπερ' Ἀρχίου τοῦ ποιητοῦ· 3) τὸν Κρίτιωνα τοῦ Πλάτωνος, κείμενον, σχόλια καὶ μετάφρασιν ἁπλῶν τῶν εἰς τὰ γυμνάσια φοιτῶντων νέων. Πλὴν τούτων δὲ τῶν εἰς τὰ διδακτικὰ βιβλία ἀναγομένων ἔργων, ἔγραψε, κάτοχος ὢν ἐντιθέως τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, φυλλάδιον περὶ τοῦ ρυθμοῦ ἐν τῇ ὁμογραφίᾳ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησιαστικῆς, ἐξημοσίωσεν δὲ ὁσαύτως Ἀδύον πανηγυρικὸν περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, κατ' ἐντολὴν συνταχθέντα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ μουσικοῦ Συλλόγου, οὗ τινος διετέλεσε πρόεδρος.

Ὅ,τι ὁμοῦ κατέστησε γνωστὸν τὸν μακαρίτην Κουπιτῶ-

ρην ἔτι μᾶλλον, ἦτο αἱ περὶ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν γλώσσαν τῶν Ἄλβανῶν εἰδικαὶ αὐτοῦ μελέται. Ἦτο ὁ μόνος παρ' ἡμῖν ἄλβανολόγος μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ διαφέροντος ἐπιστημονικοῦ μελετῶν τὰ κατὰ τοὺς Ἄλβανούς καὶ τὴν γλώσσαν αὐτῶν, ἣν ἐγίνωσκεν ὡς ἄριστα, Ἄλβανός ὢν καὶ οὗτος τὴν καταγωγῆν. Ἐν ἔτει 1879 ἐξημοσίωσεν Μελέτην ἱστορικὴν καὶ φιλολογικὴν περὶ τῆς γλώσσης καὶ τοῦ ἔθνους τῶν Ἄλβανῶν εἰς τὸ περιοδικὸν σύγγραμμα τοῦ «Βύρωνος», ἣν ἐξέδωκεν εἰτα ἰδιαίτερος καὶ εἰς φυλλάδιον. Ἐν τῇ μελέτῃ ταύτῃ ἠθέλησεν νὰ διαλευκάνῃ τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἀρχικῆς καταγωγῆς τῶν Ἄλβανῶν διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν στοιχείων τῆς γλώσσης αὐτῶν, ἣν θεωρεῖ παναρχαίαν πελασγικὴν, ἢ γραικοῦταλικὴν· θεωρεῖ δὲ τοὺς Ἄλβανούς πανάρχαιον πελασγικὸν ἢ γραικοῦταλικὸν φύλον ἀπὸ τῆς ἑλληνολατινικῆς τῶν ἔθνων ὁμοφυλίᾳς ἀποσπασθὲν πρὸ τῆς ἀπ' ἀλλήλων διαίρεσεως εἰς Ἑλλήνας καὶ Ῥωμαίους καὶ τῆς ἑκατέρων διαίρεσεως εἰς φυλάς. Τῆς πραγματείας τὸ β' μέρος, ἐν ᾧ ἐν λεπτομερείᾳ ἐκτίθενται αἱ ἐκ τῆς γλώσσης ἀποδείξεις, μένει ἔτι ἀνεκδοτὸν ἐπεκαλεῖτο δὲ ἐν τέλει τῆς πρῶτης τοῦ μελέτης ὁ μακαρίτης τὴν συνδρομὴν πλουσίου τινος πρὸς ἔκδοσιν αὐτοῦ.

Πρὸ τῆς μελέτης ταύτης ἐξέδωκεν ἐν ἰδίῳ φυλλάδιῳ καὶ μελέτην περὶ τῆς παρ' Ἄλβανούς ἀντωνυμίας τοῦ τρίτου προσώπου κατὰ τὴν διάλεκτον τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἄλβανῶν καὶ μάλιστα τὴν τῶν Ἰδραίων. Ἡ τελευταία αὕτη μελέτη γίνεται ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν· καταφαίνεται δὲ εἰς ἀμφοτέρους τὰς πραγματείας ἡ πολυμαθεῖα τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἡ ἀκριβὴς γνώσις τῆς Ἀλβανικῆς διαλέκτου.

Πλὴν τούτων δὲ κατέλειπεν ἐν χειρογράφῳ Λεξικὸν τῆς Ἀλβανικῆς· ἦτο δὲ ὁ μόνος πόθος αὐτοῦ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ ἐκτύπωσις τοῦ ἔργου τούτου, ὅπερ κατέλειπε περαιομένον. Ὁ γράφων δὲ τὰς γραμμὰς ταύτας πολλὰκις ἤκουσεν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ μακαρίτου, ἐπιδεικνόμενος τὸ ὄγκωδες χειρόγραφόν του, τὸν μέγαν πόθον τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ.

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Παναγ. Κουπιτώρη ἡ Ἑλλὰς στερεῖται ἀληθοῦς ἐπιστήμονος καὶ τοῦ μόνου ἄλβανολόγου, ὅστις εὐδοκίμως ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ καὶ ἀντιτάξῃ τὴν γνώμην του, κῦρος ἔχουσαν, πρὸς πᾶσαν ἄλλην ἀντιθέτον δόξαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἄλβανολόγων. Α. Μ.

BIBLIA

2422. Ἔστια. Ἐκδίδεται κατὰ κυριακὴν. Ἔτος 5'. Τόμος 18', 23 ἄλλοις τοῖς 1881. Ἀριθ. 295 (243). Λεπτὰ 20. Ἀθήνησι, γράφειον τῆς «Ἐστίας», ὁδὸς Σταδίου, ἀρ. 6, 4ον, σελ. 16. Περιεχόμενα: Ὁ ἱατρὸς Ἀντώνιος. [Μυθιστορία Ἰω. Ρουφίνη. Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου]. — Ἡ Θεσσαλία ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν. — Βραδεία τῆ ἀρετῆς. — Ὁ ἄλιος τῶν μέσων κτίου. — Ἀθηναϊκά. — Γυναῖκες πυροσβέσταιδες. — Δάνειον πνεῦμα. — Ἀλήθειαι. — Σημειώσεις. — Πρακτικαὶ γνώσεις.

2423. **Histoire Grecque** par Ernest Curtius, traduite de l'allemand sous la direction de A. Bouché-Leclercq, professeur suppléant à la Faculté des Lettres de Paris. Tome troisième. Paris, Ernest Leroux, éditeur, 28, rue Bonaparte, 1881. Fascicule N° 16. — Souscription à l'ouvrage complet: 35 fr.

EMBATHPION ΔΙΑ ΚΑΕΙΔΟΚΥΜΒΑΔΟΝ «Alia Vittoria»

συντεθὲν παρὰ τοῦ ἐν Πάτρεις μουσικοδιδασκάλου κ. Ῥαφκῆλ Ρίτση καὶ ἀφιερωθὲν εἰς τὸν αὐτόθι Σύλλογον τῆς ἀλληλοβοηθείας «Ὁμόρου».

Ἀντίτυπα τοῦ μουσικοῦ τούτου ἔργου, κάλλιστα ἐκτετυπωμένα ἐν Μιλῶν, πωλοῦνται πρὸς ὄφελος τοῦ αὐτοῦ Συλλόγου ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Διεκπερικώσεως τῆς «Ἐστίας» ἀντὶ φράγκων 2 ἑκαστον.